

PI DE LA SERRA

Poetes, tingueu mesura, us canten massa sovint; la cançó entra molt fàcil però més fàcil va sortint.

GENIAL li deia F. Candel en un article al «Tele/express», arran de les actuacions que va fer al CAPSA. Evidentment, el contacte directe és més ferm, sense parlar de la sonoritat de la seva guitarra i de l'efervescència dels espectadors, que en els «asèptics» discs de portada alegre i curiosos arranjaments. La personalitat d'en Quico no l'hem pas de descobrir a aquestes altures, amb els anys i les piles de recitals que porta bategant i combatent per una cultura que rima amb censura, per una col·lectivitat tot respectant la individualitat: «Jo sóc jo des de fa uns quants anys», i no són pas paraules gratuïtes. Poèticament, aquests anys és força colpidor quant actes, recitals, llibres... que s'estan fent.

«Crec que al no existir una programació subvencionada per l'Estat, totes les coses que es facin en aquest aspecte estan bé i és estúpid carregar-s'ho encara que no t'agradi, que m'agradi. No cal dir que quantes més coses es facin, millor. Trobo que en el matrimoni entre poeta i raper imprès, es fan coses que visualment estan molt bé. He de fer constar que degut a no sé què, suposo que per mandra, sóc d'una incultura gairebé absoluta respecte a poesia. I ho dic, al començament de la nostra xarrada, com un defecte. Trobo molt divertit que quan pregunten a un artista, quins poetes li agraden més, digui quatre noms que no coneix ni Déu».

Fragments de la cançó LA POESIA:

2
Com un ribot de fuster aplanant els nusos de l'estúpida passarel·la de la vida,
i l'ha de manejar el poeta.

3
Com una llima que llimi les cadenes de la inconsciència
i l'ha de manejar el poeta.

8
La poesia convertida en lletra d'impremta és fa vella massa d'hora
i l'ha de llegir el poeta.

9
Ha de sortir dels llibres i fer niu a l'orella de la gent,
i l'ha d'alimentar el poeta.
Ha d'ésser poeta el poeta.

(Del disc FRANCESC PI DE LA SERRA. Edigsa).

«Quan em preguntes com ha de ser la poesia, dic tot això de sortir al carrer, de fer niu a l'orella de la gent, de veure la cara de son que fa la gent al tramvia, de la mateixa manera com a Alemanya s'ha programat música clàssica i si parles amb un obrer alemany, et pot xiular, per exemple, una cantata de Mozart. La poesia cantada ha estat presa per persones totalment analfabetes. Per què no es podria fer ara el mateix? Però hi ha un problema; la situació que tenim ara és, esperem-ho, transitòria, si ens deixem

influir per aquesta situació, ens equivoquem; s'ha d'intentar actuar de forma com si la situació fos més o menys normal. M'explicaré: tu ara imagina't que la T.V. es convertís en una empresa privada i es fessin una sèrie de programacions, didàctiques, culturals... amb les quals es pogués informar a la gent, explicar-la-hi com van les coses. Aleshores es quan ens podriem preguntar: interessaria la poesia o no?».

Fragments de la cançó SOC POETA:

Tinc un full al meu davant,
blanc i net sense cap taca,
pàl·lid és com un espant,
m'ha costat mitja pesseta.

Sóc poeta.
L'holandès en qüestió
diu que l'embruti, que escrigui,
però la musa em diu que no,
zelosa se'm torna estreta.

Sóc poeta.
He estat temps sense cantar,
no és pas que tingués angines
ni mandra per treballar.
Ha estat qüestió de punyeta.

Sóc poeta.
(Del disc Triat i Garbellat de Disco-phon).

«D'això que em preguntes, de cantants i poetes, t'he de dir que no sóc ni poeta ni músic, sóc un cantant que canta les seves cançons. Aleshores, per mil diversos raons que van des de l'estètica fins a la no promiscuitat, a les males olors, i a la solitud que tenim els que ens inquieten animalades, no freqüento els llocs de reunió on s'hi troben les nostres actuals glòries literàries, crítiques i senyoretas que hi han per allà. Degut a aquestes raons —constato un fet, no em queixo, ni vull empenyar a ningú ni tampoc fer polèmica—, he estat ignorant, perquè és clar, el que nosaltres fem no és poesia ni música; és una espècie d'«art menor». Una cosa els hi falla a aquesta gent, la qui talla el bacallà a Barcelona, és que a nosaltres ens ve a escoltar molta gent, que és el que a ells agradaria. Resulta, doncs, que hi ha una separació estúpida. M'he trobat en reunions en les que m'he hagut de carregar en l'hetaira que els va parir».

Portem ja mig paquet de 46 cremat, la somnolència d'una tarda de finals de juliol es deixa caure damunt nostre, i mentre en Quico respon les diverses trucades del telèfon color vermell que està recolzat en un sofà color negroides, vaig recreant la mirada en els originals que hi ha a les parets atapeïdes de quadres, dibuixos, pintures estranyes... contribuint tot l'ambient a donar una sensació barrejada de petita galeria d'art i d'habítacle «à la page» els anys seixanta.

«Què ha de ser el poeta dins l'actual societat? No ho sé, tu; cada dia em dono més compte que ens movem en un «tinglado» cada vegada més hipòcrita, a més l'important és que cada persona s'interessa sobretot per ella mateixa, mentre anem lluitant per una col·lectivitat, per un país, mira si arriba a ser complicat! L'important per a

nosaltres, en un moment, és si les sabbates ens fan mal, si estem o no còmodes... i consti que no faig d'oracle! Eh? Però siguem conseqüents, el país és petit, tenim l'oportunitat de veure'ns tots algun dia; no són els Estats Units això. Si un «tiu» és un mal parit, doncs, cony, té uns punts negatius, i si és negatiu, no té humanitat, etc. En fi, el que et vull dir és què, per exemple, llegint a Josep Pla i m'ho passo molt bé, ara, el que sobretot m'interessa, són els contactes humans, és a dir, no sé si m'ho passo millor llegint a Pla o fent petar tres minuts de xerrada amb el botiguer del barri, que em coneix de tota la vida. Em sembla que m'ho passo millor amb aquest darrer per allò del contacte humà que el llibre no té. I què consti que el Pla, escriptor, m'agrada molt! Hem quedat, doncs, amb el que t'he dit abans, que l'important per a nosaltres mateixos som nosaltres; per això perdo tantes hores amb el botiguer o amb l'amiga de torn».

La conversa esdevé fluida; portem tres hores «dayli que dayli»; l'atenció és recíproca, i malgrat no compartir alguns punts de vista del món poètic, el diàleg mai manca ni es fa tibant. Podem dir que si dalt de l'escenari el Quico ens conving, en la vida real té un encís tan potent, que no tenen molts dels seus col·legues de cançó que, una vegada enfundada la guitarra, són, amb disculpes pels mots, uns enzes i si són dones, unes bledes...

«Contactes amb poetes pràcticament no en tinc cap; sóc amic de molts però per allò que passa, no ens podem veure mai. Una cosa que m'entristeix molt és l'afany de vanitat que arriba a tenir la gent i en aquest cas és lamentable que un home de lletres i sobretot un poeta donin la boca i el cul a qualsevol cantant perquè li canti els poemes. Tenim casos tràgics com l'Alberti i tenim casos llastimosos com les cançons d'amor de la Guillermina. Al Molas li devia agradar la piga del coll que té la nena o... en fi, pensa que el disc, seriosament i com a professional de la cançó t'ho dic, és una merda. Bé, acabem; cantar poetes com veus és molt fotut, t'has d'imbuir de l'ambient del poeta, i ja em diràs que en sap la Guillermina de poesia medieval catalana... t'has de capficar totalment en el context del poeta, i s'hi això és fa d'una manera digna com en Raimon o en Paco Ibañez, tot resta arronjat. És molt fàcil obrir un llibre de poemes, triar-ne uns quants, fer un pa sucat amb oli de música i ja tens el disc fet i, apa, contents el poeta, el cantant... i la casa de discos que fa el negoci».

S'exhaureix el temps de què disposem i cal cloure la conversa; quedem per a tornar a veure'ns mentre dringa una altra vegada el telèfon, el Quico prem el botó de l'ascensor, car fa una calor històrica i no és pas cosa de baixar les escales a peu.

JOSEP M. FIGUERES